

afz. Kronehoefstraat 19, 5612 HK Eindhoven

Provincie Noord-Brabant
T.a.v. de Provinciale Staten
Postbus 90.151
5200 MC 'S HERTOGENBOSCH

Locatie Regiokantoor Eindhoven

Kronehoefstraat 19

5612 HK Eindhoven

Telefoon (040) 24 3 30 10

www.vluchtelingenwerk.nl/zuid

Jacqueline de Visser

jacquelinedevisser@vluchtelingenwerk.nl

06-12687491

datum April 2019

betreft Inhoudelijke verantwoording activiteiten 2018

geachte leden van de Provinciale Staten,

Hierbij bieden wij u de verantwoording aan van de activiteiten die VluchtelingenWerk Zuid-Nederland heeft uitgevoerd in uw provincie. Het betreft het inhoudelijk jaarverslag over 2018.

Wij danken u voor uw vertrouwen in de uitvoering van onze werkzaamheden in 2018.

Ook in 2019 zetten wij onze schouders er weer onder. Voor meer informatie kunt u terecht bij Jacqueline de Visser, Directeur-bestuurder,
email: jacquelinedevisser@vluchtelingenwerk.nl,
tel.: 06-12687491

Met vriendelijke groet,

p/o

Jacqueline de Visser

Directeur-bestuurder

4495031
DIV_STAN

GRF

Jaarverslag 2018

**VluchtelingenWerk
Nederland**

Vluchtelingenwerk Zuid-Nederland

Inhoud

Voorwoord	3
Wie zijn wij?	4
Centrale opvang	6
Vestiging, oriëntatie & participatie	8
Juridische begeleiding	11
Inburgering	12
Arbeidsparticipatie	13
Draagvlak	16
Resultaten 2018 per gemeente	17
Redrijfsbureau	25

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van 2018, een jaar waarin onze medewerkers opnieuw klaar stonden voor alle mensen die, vaak na een gevaarlijke reis, arriveerden in Nederland. Onze medewerkers lieten hen voelen dat ze wat ons betreft van harte welkom zijn.

Dankzij de inzet van het enorme aantal vrijwilligers en van onze beroepskrachten werden asielzoekers voorgelicht over en ondersteund in de asielprocedure, voorbereid op het gehoor, werden gezinsherenigingsprocedures gestart en vond vluchtverhaalanalyse plaats. Er werd ondersteuning geboden bij alles wat geregeld moet worden als je voor het eerst zelfstandig gaat wonen in Nederland; het leren van de taal, het zoeken naar werk, het op orde hebben en houden van financiën; kortom teveel om op te noemen. Er zijn diverse projecten opgezet en activiteiten georganiseerd die integratie in de samenleving bevorderen. Een aantal statushouders heeft werkervaring op kunnen doen binnen of buiten onze stichting. En voor diegenen die niet in ons land mochten blijven was er ondersteuning bij eventuele terugkeer. Deze werkzaamheden zijn mede mogelijk gemaakt of ondersteund door medewerkers van het bedrijfsbureau, werkzaam op de afdelingen communicatie, ICT, HRM, financiële administratie, beleid of inburgering en de managers, de receptiemedewerkers, huismeesters, schoonmakers etcetera. Op alle terreinen is hard gewerkt en zijn er mooie en goede resultaten behaald.

Al deze werkzaamheden zijn uitgevoerd in een jaar waarin sprake was van krimp. Er is noodgedwongen afscheid genomen van zeer gewaardeerde collega's. Asielzoekerscentra werden gesloten én weer geopend. Wachttijden in de asielprocedure liepen onaanvaardbaar lang op, tot inmiddels zestien maanden. Europa werd hoe langer hoe meer een fort Europa waar je als vluchteling nog nauwelijks binnenkomt. Men blijft steken in onmenselijke vluchtelingenkampen zoals in Libanon of op de Griekse eilanden. In kampen waar mensen, ook in de winter, verblijven in koepeltentjes of onder stukken plastic. Kampen waar kinderen zelfmoordpogingen doen, waar mensen trauma's oplopen en overlijden door de kou.

2018 was ook het jaar waarin de 'Plannen Koolmees' bekend werden rondom toekomstige veranderingen in de inburgering. In werkgroepen is hierover nagedacht evenals over de speerpunten uit onze Visie2020: de dienstverlening meer integraal en op maat maken, ervoor zorgen dat we onze dienstverlening uit kunnen blijven voeren met vrijwilligers (en tegemoet kunnen komen aan de wensen die zij hebben) en vrijwilligers aan ons binden die niet veel tijd kunnen of willen investeren maar wél wat willen doen.

Er komen veel veranderingen op ons af zoals de plannen om de asielprocedure te externaliseren, de rechtsbijstand in te perken en de inburgering te veranderen. Alle reden om ons daar op voor te bereiden en te zorgen dat we een interessante partner blijven voor gemeenten en overheid en de belangen van asielzoekers en vluchtelingen kunnen blijven behartigen. Daarom is er een "Visie 2020 en zo voort" ontwikkeld die eind december besproken is met de beroepskrachten. In 2019 zijn we er meteen mee van start gegaan en zijn er bijeenkomsten voor de vrijwilligers georganiseerd. Kernpunt van deze visie is dat we ons werkgebied verdelen in arbeidsmarktregio's (AMR's) waar een kernteam wordt samengesteld waarin alle disciplines vertegenwoordigd zijn en waarin ook een vluchteling en een vrijwilliger zitting zullen nemen. De kernteams maken voor hun betreffende AMR een plan van aanpak rondom de speerpunten uit de visie en zorgen dat ze voorbereid zijn op de veranderopgave inburgering. In 2018 zijn hierover al diverse gesprekken gevoerd met gemeenten en is een start gemaakt met de ontwikkeling van een integraal aanbod in samenwerking met andere partijen. Deze ontwikkeling zetten we 2019 voort zodat we, samen met gemeenten, klaar zijn voor de toekomst.

In 2019 bestaat VluchtelingenWerk Nederland 40 jaar! In deze periode is veel specifieke expertise en ervaring opgebouwd die we weer graag inzetten voor asielzoekers en vluchtelingen, gemeenten, welzijnsorganisaties, andere samenwerkingspartners en de (lokale) samenleving.

Hartelijke groet,
Jacqueline de Visser
Directeur-bestuurder

Wie zijn wij?

Missie

De Vereniging VluchtelingenWerk Nederland is een onafhankelijke, breed samengestelde professionele organisatie die zich op basis van de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens en met vele vrijwilligers inzet voor de bescherming van asielzoekers en vluchtelingen door persoonlijke steun en belangenbehartiging bij hun toelating, opvang en maatschappelijke participatie, primair in Nederland.

Visie

VluchtelingenWerk streeft naar een samenleving waarin burgers, rijksoverheid en gemeenten, bedrijven en instellingen zich actief inzetten voor de opvang en integratie van vluchtelingen. Een samenleving die zich openstelt voor opvang en integratie van vluchtelingen, waarin vluchtelingen die mogen blijven de kans krijgen hun leven op te bouwen en in te richten. Een samenleving die gericht is op participatie van vluchtelingen aan de maatschappij en waar zelfredzaamheid van vluchtelingen voorop staat. En een samenleving die uitgeprocedeerde asielzoekers ondersteunt bij eventuele terugkeer naar het land van herkomst.

VluchtelingenWerk Zuid-Nederland

Stichting VluchtelingenWerk Zuid-Nederland beslaat het werkgebied Brabant, Bommelerwaard en Limburg. Regio Zuid-Nederland is opgedeeld in verschillende subregio's waar de verschillende regiomanagers leiding over hebben. Ook hebben alle regiomanagers een eigen aandachtsgebied. VluchtelingenWerk Zuid-Nederland is één van de vijf stichtingen die lid is van de vereniging VluchtelingenWerk Nederland.

Zij conformeert zich aan de daar uitgestippelde beleidslijnen (inhoudelijk, gedragscode, registratie en verantwoording, financiële controle). Zij oefent daar invloed op uit via het lidmaatschap van de landelijke vereniging. Gehandeld wordt conform afspraken met subsidiënten. Zij is georganiseerd met een Raad van Toezicht op afstand. De directie is eindverantwoordelijk voor de dagelijkse werkzaamheden.

Klachtenreglement en klokkenluidersregeling

VluchtelingenWerk Zuid-Nederland hecht een groot belang aan een aantal waarden. Ze wil een veilige en prettige werkplek zijn voor haar medewerkers, stagiaires en bezoekers. Daarnaast is een zorgvuldige behandeling van al haar cliënten en relaties belangrijk.

Werknemers moeten op een adequate en veilige manier eventuele vermoedens van misstanden binnen de organisatie kunnen melden.

Binnen de organisatie is een klachtenreglement en een klokkenluidersregeling beschikbaar. Tevens kan men een beroep doen op een vertrouwenspersoon. Het streven is om een dusdanig open sfeer te creëren dat medewerkers en cliënten klachten bespreekbaar durven te maken met degene die het betreft. Als dat niet tot een gewenst resultaat leidt kan de klacht voorgelegd worden aan de leidinggevende van degene die het betreft.

In 2018 zijn er 7 klachten binnengekomen die allemaal in onderling overleg opgelost zijn.

De Ondernemingsraad (OR)

De OR is er voor de beroepskrachten van VluchtelingenWerk Zuid-Nederland. Zij behartigt de belangen door advies uit te brengen aan de directie. Ze brengt een stem in op nieuw beleid en houdt ook toezicht op de uitvoering van het huidige beleid te denken aan ARBO & Veiligheid, Financiën en organisatorische veranderingen.

De Vrijwilligersraad

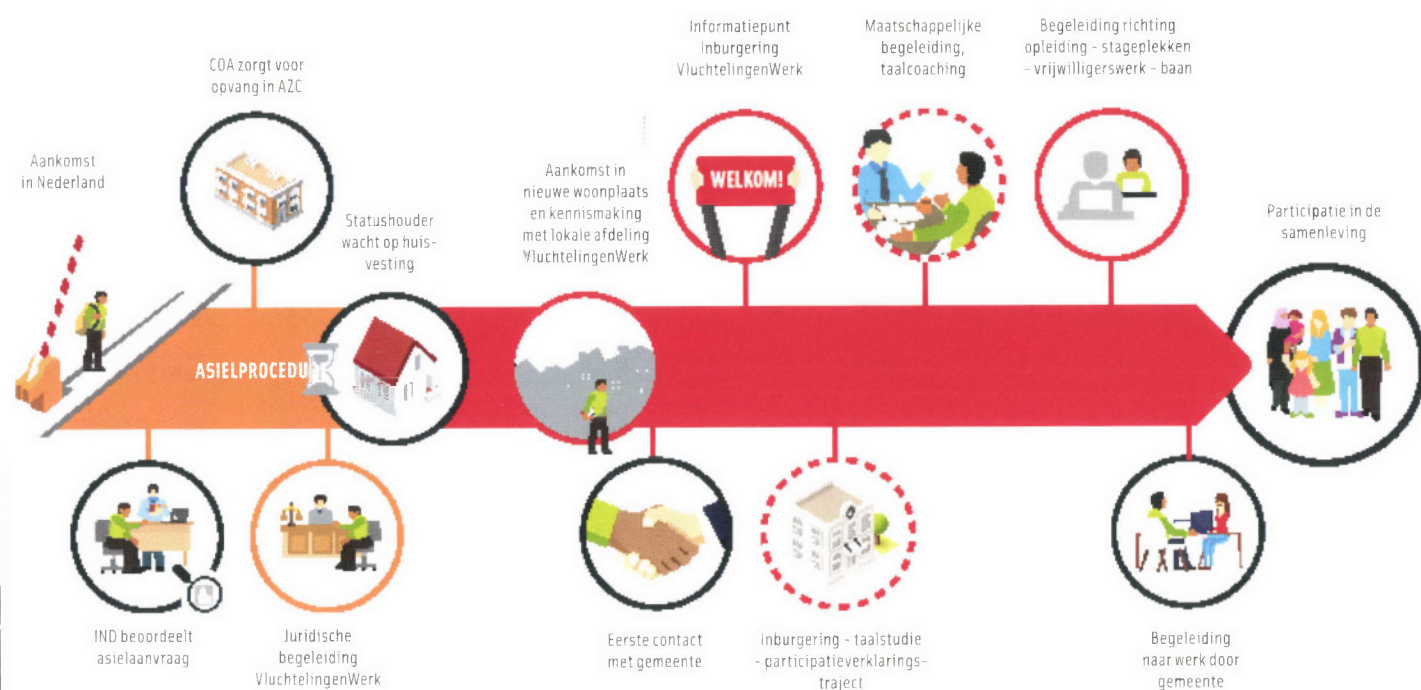
De belangrijkste taak van de vrijwilligersraad is in brede zin de belangen van de vrijwilligers te behartigen. Dit wordt gedaan in overleg met de directie. Ze heeft afhankelijk van het onderwerp advies- of instemmingsrecht.

De vrijwilligersraad houdt zich bezig met algemene zaken die vrijwilligers aangaan en niet met zaken die betrekking hebben op een bepaald individu. Er zijn twee regionale vrijwilligersraden (Noord-Brabant en Limburg) en één centrale vrijwilligersraad.

Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling

De meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling helpt medewerkers bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling. In huiselijke kring kan de dader een (ex-) partner, gezinslid, familielid of huisvriend, maar ook een beroepskracht of vrijwilliger zijn. De aard van het geweld is strafbaar volgens de Nederlandse wet. Aan de hand van 5 stappen bepalen medewerkers of ze een melding moeten doen.

Van aankomst naar toekomst

Centrale Opvang

VluchtelingenWerk en Centrale Opvang

De asielprocedure begint met de aanmelding in de centrale opvang-locatie in Ter Apel of in het aanmeldcentrum Schiphol. De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) beoordeelt of een asielzoeker recht heeft op een verblijfsvergunning. De taken van VluchtelingenWerk binnen de Centrale Opvang locaties omvatten: bieden van juridische ondersteuning gedurende de asielprocedure, bijwonen van asielgehoren, geven van voorlichting en belangenbehartiging.

Een jaar van Krimp en Groei

Het jaar 2018 kenmerkte zich als een periode van krimp en groei. Waar in het eerste deel van het jaar nog centra sloten en het aantal bedden in andere centra werd teruggebracht, werden in de 2e helft van het jaar weer centra geopend en de buffercapaciteit op de overige centra weer ingezet. De opschaling van bedden had hoofdzakelijk te maken met de lange wachttijden bij de IND rondom de behandeling van de asiel-aanvragen. Eind 2018 was de wachttijd tot het in behandeling nemen van de aanvraag opgelopen tot 1 jaar en 4 maanden.

Eind 2018 bevonden zich binnen het werkgebied van VluchtelingenWerk Zuid-Nederland 11 centrale opvang-locaties. Daarnaast bevindt er zich een aanmeldcentrum in 's-Hertogenbosch. Op al deze locaties zijn werkgroepen van VluchtelingenWerk Zuid-Nederland actief.

De cijfers

Gedurende 2018 heeft VluchtelingenWerk Zuid-Nederland in 8761 zaken ondersteuning geboden aan asielzoekers en vluchtelingen tijdens het doorlopen van de asiel- en gezinsherenigingsprocedures. Binnen de hele regio (zowel op centrale als decentrale locaties) zijn 423 aanvragen gezinshereniging opgestart met ondersteuning van VluchtelingenWerk Zuid-Nederland.

In het Aanmeldcentrum 's-Hertogenbosch worden asielgehoren bijgewoond door vrijwilligers van VluchtelingenWerk Zuid-Nederland. In 2018 zijn er 701 asielgehoren bijgewoond, waarvan 182 gehoren van alleenstaande minderjarige vreemdelingen.

Pilots

In 2018 hebben op meerdere locaties pilots plaatsgevonden in samenwerking met het COA en andere partners rondom participatie van statushouders met als doel de integratie te versnellen. Na de toekenning van een verblijfsvergunning kan een statushouder zich gaan richten op de toekomst in Nederland. Binnen de pilots in Zuid-Nederland is gewerkt aan het verbeteren van de samenwerking op locaties, betere overdracht richting gemeenten en de training "Werken met de e-overheid". In deze training, waarin Digisterker, bibliotheken, COA en VluchtelingenWerk samenwerken, leren de deelnemers stap voor stap hoe ze handig en veilig informatie kunnen vinden en hoe ze digitaal iets bij de overheid kunnen regelen, zoals een DigiD aanvragen en gebruiken, een afspraak maken of een wijziging doorgeven.

Met Opgeheven Hoofd 2

Asielzoekers van wie de asielaanvraag is afgewezen, moeten Nederland zelfstandig verlaten. In de praktijk lukt dit vaak niet, vooral als mensen jaren hebben gewacht op een beslissing over hun asielaanvraag. Er zijn vaak praktische en emotionele belemmeringen die zelfstandige terugkeer in de weg staan. In het project Met Opgeheven Hoofd 2 kunnen asielzoekers hun opties voor de toekomst bespreken met een counselor.

Mensen die terugkeer overwegen, kunnen contact opnemen met een onafhankelijke partnerorganisatie in hun land van herkomst. Zo kunnen zij op basis van recente en relevante informatie beslissingen maken over hun toekomst. Kiest iemand voor zelfstandige terugkeer bij VluchtelingenWerk, dan maakt de cliënt samen met een Consulent Landen van Herkomst en de partnerorganisatie een plan. Eenmaal terug, begeleidt en monitort de partnerorganisatie de cliënt tot een jaar na aankomst.

Project Time4You

Dit landelijke project richt zich op het vergroten van empowerment van en de belangenbehartiging voor vluchtelingkinderen in de centrale opvanglocaties. Dit gebeurt middels het organiseren van wekelijkse bijeenkomsten waar kinderen terecht kunnen met hun vragen, het geven van voorlichting over hun rechten, de asielprocedure en het leven in Nederland en het signaleren van hun belangen in de asielprocedure. Daarnaast werken we nauw samen met relevante partijen, zodat het vangnet voor vluchtelingkinderen wordt versterkt. Binnen het project Time4You staat verduurzaming centraal. Na afronding van het project vormen de verschillende activiteiten een vast onderdeel van onze dienstverlening. Het project wordt mede mogelijk gemaakt door het Europese fonds voor Asiel, Migratie en Integratie (AMIF).

Voorlichting

In 2018 zijn er door VluchtelingenWerk Zuid-Nederland 7 voorlichtingen gegeven aan 70 kinderen in de leeftijd van 9-12 jaar, 13-15 jaar en 15-18 jaar op de centrale opvanglocaties Gilze, Overloon, Baexem en Oisterwijk. De voorlichtingen zijn verzorgd door getrainde voorlichters en aan de hand van interactief en beeldend voorlichtingsmateriaal.

Time4You

Op 5 centrale opvanglocaties (Weert, Oisterwijk, Baexem, Overloon en Grave) hebben we kinderen en jongeren in de leeftijd van 8-18 jaar een veilige plek (Time4You) kunnen bieden. Op een vast moment in de week kunnen kinderen deelnemen aan een Time4You, waar een team van enthousiaste vrijwilligers voor hen klaarstaat. De getrainde vrijwilligers gaan met de kinderen in gesprek over thema's die bij hen leven, bieden een luisterend oor, geven informatie en kunnen doorverwijzen wanneer dit nodig is.

ZAMK

Er is een start gemaakt met de signalering van zelfstandige asielmotieven bij meereizende kinderen (ZAMK) op de centrale opvanglocaties in de regio. Bij de meeste centrale opvanglocaties heeft inmiddels een ZAMK voorlichting plaatsgevonden voor de medewerkers. Bovendien is in 19 gevallen onderzocht of er sprake is van zelfstandige asielmotieven bij meereizende kinderen. Door dit alles zetten wij kinderen weer in hun kracht.

Migratie in beweging

Vestiging, Oriëntatie & Participatie

Zodra een vluchteling een woning toegewezen heeft gekregen komt er veel op hem af. Zeker omdat hij vaak de taal nog niet spreekt. In korte tijd moet er veel geregeld worden. In deze eerste fase van de begeleiding gaat het vooral om zaken omtrent wonen en het leggen van een sociale basis.

Coaching Vestiging

Een vrijwilliger gaat samen met de statushouder de toegewezen woning bezichtigen en begeleidt hem tijdens de sleuteloverdracht en bij het tekenen van het huurcontract. Vervolgens helpt hij met alle regelzaken en aanmeldingen bij instanties voor inkomen, gezondheidszorg en woningzaken.

Participatieverklaring

Vluchtelingen doorlopen in het 1e jaar na vestiging in een gemeente een korte cursus die wordt afgesloten met het tekenen van de participatieverklaring. VluchtelingenWerk Zuid biedt het participatietraject van 6 workshops in eigen taal aan. Onderwerpen die worden behandeld zijn de grondwet, de kernwaarden ‘vrijheid’, ‘gelijkheid’ en ‘solidariteit’, en het begrip participatie. Deelnemers gaan in groepjes met elkaar in gesprek en er wordt geoefend met burgerschapsvaardigheden, zoals begrip kunnen opbrengen voor verschillende standpunten en vrijuit durven spreken.

Groepsmodules

Op een aantal locaties worden groepsmodules aangeboden met verschillende onderwerpen, bijvoorbeeld; omgaan met geld, budgetteren, vrijwilligerswerk, gezondheid, etc.

Brede Intake

Alle domeinen van de zelfredzaamheidsmatrix* (ZRM) worden getoetst via de brede intake waarin de nulmeting wordt bepaald. Dit geeft een goed beeld van de situatie, de vaardigheden en de achtergrond van de vluchteling en de mate van zelfredzaamheid. Denk hierbij aan financiën, dagbesteding, huisvesting, sociaal netwerk, maatschappelijke participatie, scholing etc. Om goed te kunnen bepalen welk leertraject iemand moet volgen worden leerbaarheids- en taaltoetsen gebruikt. Ook worden (beroeps) competenties en kwaliteiten in beeld gebracht. Dit op basis van de werkervaring en opleiding in het land van herkomst. Aan de hand van de ZRM en de participatieladder wordt de voortgang gemeten. Op basis van de nulmeting wordt een integraal plan opgesteld voor het bereiken van het einddoel en wordt passende begeleiding vastgesteld. En de vluchteling blijft eigenaar van zijn eigen integrale plan.

**movisie*

Maatschappelijke Begeleiding

In het standaardtraject Maatschappelijke Begeleiding (MB) wordt aandacht besteed aan het verhogen van de zelfredzaamheid. In ons aanbod zijn de verplichte onderdelen van MB zoals gesteld in het bestuursakkoord tussen Rijk en Gemeenten/VNG opgenomen. Dat zijn: praktische hulp, voorlichting over inburgering, begeleiding naar participatie en integratie en het participatieverklaringstraject. Het opbouwen van een sociaal netwerk vormt een belangrijk onderdeel. We bieden ondersteuning en coaching wat betreft regelzaken omtrent: inkomen, gezondheidszorg, woningzaken, onderwijs en overige basisvoorzieningen. Ook worden mensen gestimuleerd om vrijwilligerswerk te doen, meer contact te hebben in de buurt of wijk en gebruik te maken van voorzieningen zoals bijvoorbeeld de bibliotheek. De gewenste invulling van de Maatschappelijke Begeleiding kan verschillen per gemeente, daarom bieden we in overleg maatwerk aan. Gezamenlijk wordt de inhoud en de duur bepaald. Sommige vluchtelingen hebben maar kortdurende ondersteuning nodig, anderen kunnen veel langer hulp gebruiken. Dit is natuurlijk afhankelijk van de persoonlijke situatie van de vluchteling.

Project Start met participeren

Alle volwassen nieuwkomers starten binnen 2 weken na aankomst in gemeente Horst aan de Maas met een traject van 8 weken, bestaande uit taallessen en participatiewerkshops gecombineerd met groepsactiviteiten (bedrijfsbezoeken, open dagen, sociale activiteiten) en één op één begeleiding naar (arbeids)participatie. Na 8 weken starten zij met de inburgeringscursus. Doel van het project is vroegtijdige activering en (arbeids)participatie. De projectperiode was maart t/m december 2018 en het werd gefinancierd door de gemeente. In 2019 gaan we verder met een vervolg in een andere vorm, alweer de vierde ronde sinds de start in 2016.

Behaalde resultaten 2018

Aantal personen begeleid (taalles, participatiewerkshops, bedrijfsbezoeken, excursies): 26

Plaatsingen:

Vrijwilligerswerk	6
Werkervaringsplaats	8
Totaal	14

Project Spel aan Huis

Door middel van spelbegeleiding krijgen vluchtelingen-gezinnen, met kinderen in de leeftijd van 1 tot 8 jaar, opvoedondersteuning. Een spelbegeleider gaat wekelijks op bezoek met spelmateriaal. Ouders en kinderen krijgen hierdoor de kans om in hun eigen huis kennis te maken met verschillende spelmaterialen en manieren van spel en opvoeden zoals we die in Nederland kennen. Hierdoor kunnen mogelijke ontwikkelingsachterstanden worden voorkomen of verkleind. Kinderen hebben daardoor een goede aansluiting op de basisschool. Ouders kunnen eventuele zorgen rondom opvoeding delen. Aan het begin van een traject brengt het spelen voornamelijk ontspanning in het gezin. De methodiek is in 2018 door het Nederlands Jeugd Instituut erkend als een goed onderbouwde interventie. Regionaal wordt het project uitgevoerd dankzij subsidies van gemeenten. Een gift van het Oranje Fonds is ingezet om het project op andere locaties op te zetten en uit te voeren.

Gemeente	Aantal trajecten	Aantal gezinnen	Totaal aantal kinderen*	Aantal stagiaires	Aantal vrijwilligers
Bernheze	6	4	16	2	
Meierijstad	11	10	19	6	1
Sint-Michielsgestel	3	3	8	2	
Geertruidenberg	4	3	5		3
Roosendaal	4	4	9	2	

**kinderen in een gezin die meegespeeld hebben, inclusief het kind waar de spelbegeleiding zich specifiek op richt.*

Project Spel aan Huis

Het project EuroWijzer3

EuroWijzer3 borduurt voort op EuroWijzer 1 en 2 waarin de methode Omgaan met Geld werd ontwikkeld en beproefd. EuroWijzer is een methode – ontwikkeld i.s.m. het Nibud – om financiële begeleiding aan vluchtelingen te bieden met als doel financiële zelfredzaamheid. De methode wordt gegeven in de cursus Omgaan met Geld die zowel in groepsverband als één-op-één begeleiding kan worden aangeboden. Een belangrijke doelstelling van het project is om de methode EuroWijzer structureel in te bedden in onze maatschappelijke begeleiding. Dit omdat zeker 50% van de hulpvragen van onze cliënten gaat over financiën. Door de methode EuroWijzer toe te passen, zorgen wij ervoor dat wij hen niet alleen helpen met hun urgente financiële hulpvragen, maar hen ook helpen om uiteindelijk financieel zelfredzaam te worden.

Om EuroWijzer goed in te bedden in onze maatschappelijke begeleiding is het zaak om alle maatschappelijke begeleiders in de methodiek te trainen. Ook zullen wij doorgaan met het trainen van budgetcoaches die vluchtelingen kunnen helpen bij meer complexe financiële hulpvragen. Daar waar behoefte is worden groepscursussen 'Omgaan met Geld' aangeboden aan vluchtelingen. Hiervoor worden cursusleiders vanuit het project getraind.

Het project EuroWijzer3 loopt van februari 2018 t/m december 2020, en wordt mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van het Oranje Fonds.

In 2018 zijn er 89 vluchtelingen begeleid volgens de methodiek EuroWijzer, oftewel groepsgewijs of één-op-één. In de laatste 2 maanden van 2018 hebben 5 trainingen EuroWijzer voor maatschappelijke begeleiders plaatsgevonden. In totaal hebben 50 vrijwilligers deelgenomen aan deze trainingen.

Project EuroPassie

Doel van het project EuroPassie is het ontwikkelen van een methode waarmee vluchtelingjongeren geïnformeerd worden over geldzaken in Nederland op een voor hen aansprekende manier en vrolijk en stressloos leren omgaan met weinig geld en schulden. De doelgroep van dit project zijn de vluchtelingjongeren tussen de 17 en 21 jaar. In dit project werken wij samen met Pharos en met New Dutch Connections (NDC).

Dit project is een landelijk project en wordt mede mogelijk gemaakt door een subsidie van het Ministerie van SZW. De looptijd van het project is van 1 juni 2018 tot 1 oktober 2019. De activiteiten in 2018 waren vooral gericht op het inventariseren van de situaties waar vluchtelingjongeren op het gebied van financiën tegen aan lopen, wat er al is en wat werkt als het gaat om schuldpreventie bij vluchtelingjongeren.

Op dit moment zit het project in de ontwikkelfase: inhoud en vormgeven van het cursusaanbod. Zodra het eerste concept van de cursusmodule klaar is, wordt deze getest bij diverse groepen vluchtelingjongeren.

Heft in Eigen Handen

Het project Heft in Eigen Handen wordt mede gefinancierd door het OranjeFonds voor de duur van drie jaar. Het is bedoeld voor Eritrese jongeren in de leeftijd van 18 t/m 23 jaar waarvan wordt verwacht dat ze op eigen benen kunnen staan.

Er is een groep Eritrese jongeren die een grote afstand heeft tot de Nederlandse samenleving. Aan de andere kant betreft het ook een groep met een indrukwekkende veerkracht, sterk doorzettingsvermogen en een goed ontwikkelingspotentieel (Kennis platform Integratie en Samenleving). Om deze kwaliteiten in te kunnen zetten en zo te komen tot het verkleinen van de afstand tot de Nederlandse samenleving is een op maat gemaakt programma ontwikkeld.

De deelnemers ontwikkelen middels een training hun eigen toekomstvisie en met individuele begeleiding van VluchtelingenWerk gaan ze dit toekomstplan in de praktijk waarmaken. Het doel van deze training en individuele begeleiding is om competenties en vaardigheden aan te boren en een doel en visie te krijgen voor het leven in Nederland. De eerste training vindt plaats in 2019. In 2018 is de projectadministratie ingericht, zijn deelnemers geworven en zijn contacten gelegd met samenwerkingspartners.

Project TREE

VluchtelingenWerk Zuid-Nederland is voor de regio Zuid en Midden Limburg een Interreg project gestart in het najaar van 2017, met een looptijd van 3 jaar. De Euregio Maas-Rijn is een samenwerkingsverband tussen Regio Aken, Luik, Wallonië en Zuid- en Midden Limburg.

Het doel van het TREE project is het ontwerpen, realiseren en testen van een nascholingssysteem voor professionals en vrijwilligers die zich met de opvang en begeleiding van vluchtelingen bezighouden. Hiermee dient de integratie van vluchtelingen wat betreft hun kwalificering en situatie op de arbeidsmarkt verbeterd te worden en verdere segregatie tussen de verschillende bevolkingsgroepen in de Euregio te voorkomen.

Vanwege de deelname (leiding) van de Volkshogeschool van Aken en de Universiteit van Luik is dit programma gericht op wetenschappelijk onderzoek naar de best werkzame methoden van ondersteunen en coachen en vaststellen. Ultieme doel is dat de statushouder zich meer geïntegreerd voelt binnen de Euregio en gelijke kansen (en positie) heeft als een EU-burger.

provincie limburg

interreg
Euregio Maas-Rijn

Kick-off Project TREE

Project EuroWijzer

Juridische Begeleiding

Gezinshereniging

Vluchtelingen die door hun vlucht gescheiden zijn geraakt van hun gezin, hebben recht op gezinshereniging. Zij krijgen geen advocaat in deze ingewikkelde procedure, die soms wel jaren kan duren. Daarom begeleiden wij de gezinnen hierbij. Onze vrijwilligers staan vluchtelingen bij gedurende het hele traject: van aanvraag tot hereniging met hun gezin op Schiphol.

Regionaal Steunpunt Rechtsbescherming (RSR) VluchtelingenWerk Zuid-Nederland

Vluchtelingen die geen beroep (meer) kunnen doen op juridische begeleiding in hun gemeenten kunnen zich wenden tot het Regionaal Steunpunt Rechtsbescherming aangaande vragen rondom toelating, gezinshereniging en naturalisatie. Hierbij vervullen de juridische medewerkers uitdrukkelijk een rol van ondersteuner/vraagbaak. Tenslotte organiseert de RSR in de regio themadagen voor vrijwilligers en teamleiders die zich bezighouden met juridische begeleiding. Actualiteiten, uitwisseling en kennisdeling staat hierbij centraal.

Vreemdelingen Informatiepunt (VIP)

Het vreemdelingen informatiepunt is een informatie- en adviespunt in Eindhoven. Het biedt vreemdelingen van binnen en buiten de Europese Unie informatie en advies op het gebied van regulier verblijfsrecht. De voorwaarde is dat zij inwoners zijn van de gemeente Eindhoven.

Mobiele VVA teams

Binnen VluchtelingenWerk Zuid-Nederland zijn er 3 regionale teams actief die zich enkel bezig houden met het maken van Vluchtverhaalanalyses (VVA).

Een vluchtverhaalanalyse is een analyse van een dossier van een asielzoeker, waarbij specifiek wordt gekeken naar de vraag of deze persoon bij terugkeer te vrezen heeft voor vervolging dan wel risico loopt op een behandeling in strijd met art. 3 EVRM.

De teams zijn actief binnen het hele werkgebied en kunnen op verzoek worden ingezet. Dat kan vanuit een AZC gebeuren of vanuit een decentrale vestiging. Vanwege de regionale inzet wordt gesproken over mobiele VVA-teams.

Juridische begeleiding

Inburgering

Een goede start

Elke vluchteling krijgt bij ons vooraf onafhankelijke informatie over de mogelijkheden voor een inburgeringscursus bij diverse taalscholen in Brabant en Limburg. Onze vrijwilligers beschikken over informatie over de lessen, kosten, inburgeringsplicht en de DUO lening. De aspirant-cursist kiest hierop zelf een passende taalschool. Ook VluchtelingenWerk biedt een inburgeringscursus.

Maatwerk

Nadat een kandidaat zich bij VluchtelingenWerk aanmeldt voor een inburgeringscursus, volgt er een intake-toets. Hierop wordt een individueel traject op maat opgesteld: iedere cursist heeft zijn eigen leeromgeving, een leerplan en les op het passende niveau. Dankzij de kleinere lesgroepen (van maximaal 15 personen) voelt de cursist zich meer op zijn gemak. In deze setting stimuleert de docent NT2 de cursist vragen te stellen en actief te praten.

Gecertificeerd aanbod

Op 15 locaties biedt VluchtelingenWerk cursussen alfabetisering, inburgeren, cursus staatsexamen NT2, Kennis van de Nederlandse Maatschappij (KNM) en Oriëntatie op de Nederlandse Arbeidsmarkt (ONA). De kwaliteit wordt continue gemonitord en de lesmethoden worden steeds geëvalueerd.

De insteek is dat de cursist op een zo hoog mogelijk taalniveau uitkomt en de taal actief gebruikt. Dit bevordert de integratie.

Keurmerk Blik op Werk

Sinds 2016 heeft VluchtelingenWerk Zuid-Nederland het keurmerk 'Blik op Werk' en is daarmee gerechtigd om de inburgeringscursussen aan te bieden. Ieder jaar wordt dit keurmerk opnieuw getoetst. In 2018 kreeg Vluchtelingenwerk Zuid Nederland een 8,1 voor klanttevredenheid.

Participatief leren

Naast de cursussen gaat een vrijwillige taalcoach wekelijks op pad met de vluchteling. De opgedane kennis kan hij dan direct in de praktijk toepassen. Dat kan bijvoorbeeld thuis of in een bibliotheek. De nadruk ligt op het praktisch oefenen van de uitspraak, grammatica en vocabulaire.

Toekomst

VluchtelingenWerk Zuid-Nederland werkt nu een plan uit om de integratie en participatie te maximaliseren. De inburgeringscursus wordt in een individueel integratieplan ingebed met participatie-instrumenten met een flexibel lesrooster. Onderdelen zoals vaktaal, sectorale aanpak, werkervaringsplekken en toeleiding naar werk en opleiding komen aan bod. Zo kan de inburgeraar zo snel mogelijk meedraaien in de lokale samenleving.

Cijfers Inburgering 2018

Peildatum: 31-12-18

Leslocatie	Cursisten	Lesgroepen	Docenten
Heerlen	89	10	4
Maastricht	66	7	4
Roermond	88	8	4
Sittard-Geleen	123	12	5
Eindhoven	140	8	6
Venlo	104	9	7
Weert	33	3	2
Drunen	19	2	1
Schijndel	71	8	4
Valkenswaard	40	4	2
Veghel	34	3	2
Breda	163	14	9
Tilburg	72	5	3

Zuid-Nederland	Totalen	Alfa	IB	Stex
Lesgroepen	100	28	61	11
Cursisten	1102			
Docenten	51			
ONA groepen	13			
ONA cursisten	86			
ONA trainers	10			

Project Taal Tandem

Doelstelling van dit project is om 200 statushouders te koppelen aan een taalbuddy. We stimuleren hiermee participatie van statushouders in de Nederlandse samenleving en realiseren duurzame ontmoetingen met Nederlanders.

Het project Taal Tandem wordt mede gefinancierd door het Oranje Fonds en duurt 2 jaar.

Arbeidsparticipatie

Begeleiding naar werk

Het hebben van betaald werk draagt bij aan de participatie en integratie van vluchtelingen. Als iemand werkt doet hij mee, voorziet hij in zijn eigen bestaan en draagt hij bij aan de samenleving. De meeste vluchtelingen starten hun nieuwe leven in Nederland zonder baan en in een uitkeringssituatie. Vluchtelingen vormen een zeer diverse groep. Ze zijn vaak zeer gemotiveerd om in Nederland te gaan werken, maar lopen tegen drempels aan waardoor het vaak niet lukt om zonder ondersteuning een baan te vinden. Vertragende factoren zijn bijvoorbeeld de taal niet voldoende machtig zijn, de Nederlandse arbeidsmarkt niet kennen, diploma's die niet aansluiten bij de vraag op de arbeidsmarkt en een lange periode van inactiviteit.

De vrijwillige arbeidscoaches binnen VluchtelingenWerk Zuid-Nederland helpen vluchtelingen bij het vinden van een baan of vrijwilligerswerk. Samen kijken ze naar de ervaring en wensen van de vluchteling. Zijn de wensen realistisch en welke stappen zijn nodig om dit doel te halen. De arbeidscoaches steken tijd en aandacht in het leren kennen van de vluchteling. Op die manier komen vaak talenten aan het licht die niet op het CV staan, maar voor een werkgever wel interessant kunnen zijn.

Arbeidsparticipatie in 2018

In 2018 hebben we vanuit afdeling Arbeidsparticipatie (AP) ruim 250 vluchtelingen begeleid en 269 plaatsingen gerealiseerd. In 43% van de gevallen betekent dit een betaalde baan en in 25% een werkervaringsplaats met de intentie van een arbeidsovereenkomst. De overige kandidaten zijn veelal uitgestroomd naar een opleiding, een BOL-traject of een BBL-traject. Wij gaan uit van het individu en benutten onze expertise en het netwerk en de tijd van onze 14 AP teamleiders en 300 arbeidscoaches om duurzame resultaten neer te zetten. Hierbij werken we nauw samen met gemeenten, werkgevers, opleiders, maatschappelijke organisaties en andere partners.

Naast de vele individuele begeleidingstrajecten hebben we samen met onze partners o.a. ook meerdere projecten opgezet waarbij vaktaal gecombineerd werd met praktijkervaring op de werkvloer. Voorbeelden hiervan zijn het project met Hotel Restaurant Van der Valk Stein-Urmond, het Bootcamp project in Breda en het logistieke project in Eindhoven. Ook hebben we op 27 maart een mooie werkconferentie in de High Tech Campus in Eindhoven georganiseerd met ruim 200 deelnemers en veel ruimte om elkaar te inspireren, van elkaar te leren en kennis te maken.

- We doen ons werk vanuit 4 rollen, namelijk als:
- Expert (delen van kennis en expertise met externen, ook om vooroordelen weg te nemen)
 - Belangenbehartiger (creëren van draagvlak)
 - Begeleider (focus op toerusten)
 - Intermediair (bemiddelen naar een plaatsing op opleiding/werk)

Met de eerste brainstorms over een meer geïntegreerde (Koolmees-proof) aanpak van ons werk hebben we het jaar afgerond.

Specificatie naar soort plaatsing

Soort plaatsing	Totaal
Betaalde baan	116
Werkervaringsplaats	68
Vrijwilligerswerk	40
BOL	14
Opleiding	8
BBL	7
Stageplaats	6
Gesubsidieerde baan	3
Opleiding met baangarantie	2
Onbekend	2
Overige	2
Eigen bedrijf gestart	1
Eindtotaal	269

Project Way2Work

Dit project zet een relevant netwerk voor vluchtelingen in Eindhoven en Tilburg op om ze in contact te brengen met Nederlandse vakgenoten, zogenaamde mentoren. In 2018 hebben we 60 vluchtelingen in contact gebracht met 35 deelnemende bedrijven.

Project In de Zorg – Uit de Zorgen (IDZ)

De organisaties actief in zorg en welzijn worden geconfronteerd met een hoge uitstroom van medewerkers. De sterke economische groei heeft als effect dat de instroom van de medewerkers moeilijk verloopt. Deze twee invalshoeken hebben ertoe geleid dat 8 organisaties in de Euregio Maas-Rijn, voor de komende drie jaar, een samenwerkingsverband zijn aangegaan met de ambitie 500 vluchtelingen een stage en/of een duurzame tewerkstelling aan te bieden in zorg- en welzijnsinstellingen.

Project Fresh Start

Zuyd Hogeschool heeft in samenwerking met haar partners VluchtelingenWerk Zuid, ROC, Qredits, Stichting Jong Ondernemen en het Starterscentrum een programma ontwikkeld om ondernemerschap en een ondernemende houding onder statushouders te stimuleren. Doelstelling van het FRESH START programma is het selecteren, opleiden en begeleiden van 20 vluchtelingen in 2 jaar (in 2 groepen) op het gebied van ondernemerschap middels een uitdagend en op maat programma gefinancierd door de EU.

Resultaten

In 2018 is de eerste groep gestart van 14 kandidaten. 12 kandidaten hebben het programma afgerond, waarvan er 6 concrete actieplannen hebben gemaakt om te starten met een eigen zaak. Een conclusie uit de eerste groep is dat individuele begeleiding tijdens het programma van belang is om de statushouder adequaat te kunnen ondersteunen in het starten van een eigen zaak. 1 van deze 6 deelnemers heeft op 28 september 2018 zijn Syrisch restaurant in Maastricht geopend.

Project Fresh Start

Project VIP2 / Werk aan de winkel

Het AMIF project VIP2 (Vluchtelingen Investeren in Participeren 2) is gericht op het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt voor statushouders. Vrijwillige arbeidscoaches begeleiden de deelnemers tijdens trainingen, bedrijfsbezoek en praktijkstages. Het project is gestart op 1 november 2017 en loopt t/m december 2020.

Het project wordt gesubsidieerd door AMIF en ondersteund door de Rabobank.

De doelstelling is om 400 statushouders te laten deelnemen in 14 verschillende gemeenten. In 2018 zijn er mooie resultaten behaald; 150 statushouders hebben deelgenomen aan het project.

VluchtelingenWerk Zuid-Nederland heeft een groot netwerk van bedrijven dat graag meewerkt aan het project door aanwezig te zijn tijdens netwerkevents, door het beoordelen van CV's, het oefenen van sollicitatiegesprekken en elevator pitches.

Project Werk-Wijzer

Met het project Werk-Wijzer wil VluchtelingenWerk de scholing voor arbeidscoaches versterken en uitbouwen met digitale tools gecombineerd met trainingen en een kennisplatform. Dat ontwikkelen doen we samen. Met de ontwikkelde leerlijn zijn vrijwillige arbeidscoaches beter toegerust om hun taak uit te voeren: het begeleiden van vluchtelingen naar werk en/of opleiding.

In Werk-Wijzer wordt een leerlijn opgebouwd rond de fases van een arbeidsparticipatietraject. Het jaar 2018 hebben we gebruikt om de fases en tools te testen, zodat we tot de beste leerlijn komen, eind 2018 is deze klaar.

Project Ruim Baan voor Vluchtelingen

Het doel van dit project is om middels één-op-één begeleiding door VluchtelingenWerk 300 duurzame plaatsingen in heel Limburg op trede 4/5/6 (werkervaringsplek/vrijwilligerswerk/ opleiding/betaald werk) te realiseren. Dit doen wij door actieve en constructieve samenwerking met gemeenten, werkgevers, opleiders, uitzendbureaus, JAF en andere partners. Het project loopt van oktober 2016 t/m september 2019 en wordt gefinancierd door Provincie Limburg, diverse gemeenten in Limburg en eigen middelen van VluchtelingenWerk Zuid-Nederland.

Behaalde resultaten Tweede Ruim Baan jaar

Aantal statushouders begeleid: 349
Aantal trajecten met plaatsing: 170

Aantal trajecten verdeeld per soort plaatsing:

Aantal statushouders begeleid: 349
Aantal trajecten met plaatsing: 170

Aantal trajecten verdeeld per soort plaatsing:

Betaalde baan	82
Werkervaringsplaats	38
Vrijwilligerswerk	23
BOL	10
Stageplaats	4
Opleiding met baangarantie	4
Gesubsidieerde baan	4
Opleiding	3
Eigen bedrijf gestart	1
BBL	1
Totaal	170

Migratie in beweging

provincie limburg

Project Ruim Baan

Draagvlak

Werken aan draagvlakbevordering

De grote instroom van vluchtelingen in 2015 riep tegenstrijdige reacties op. Enerzijds zijn er (vrijwilligers-) initiatieven op gang gekomen die een welkomstcultuur propageerden. Anderzijds is er een trend ontstaan waarbij men migranten als een bedreiging voor de maatschappij beschouwt.

Vanuit VluchtelingenWerk zetten wij ons in om een brug te slaan tussen vluchtelingen en Nederlandse burgers. Daarom worden er jaarlijks veel activiteiten georganiseerd om mensen voor te lichten en ontmoetingen tot stand te brengen. Ook zijn in het kader van draagvlakbevordering speciale (soms kortlopende) projecten opgestart naast al heel veel lokale initiatieven.

In 2018 stonden we op verschillende evenementen zoals op de Ketencferenties, Bevrijdingsfestival Brabant, deden we mee met de landelijke Actie 'Bakkie doen' op Wereldvluchtelingendag 20 juni, vierden we Bevrijdingsfestival Liberation040, was er een Open AZC dag i.s.m. COA en vonden er Integratiediners i.s.m. Resto VanHarte plaats. In de resultaten van de gemeenten (vanaf pagina 18) staan de draagvlakactiviteiten per gemeente benoemd.

Project Dichter bij Huis

Dit project staat voor het wijkgericht stimuleren en organiseren van duurzame contacten tussen vluchtelingen en inwoners van de wijk. Het wordt mede mogelijk gemaakt door het Oranje Fonds.

Resultaten dichter bij Huis:

- Vluchtelingen zijn in contact gekomen met buurtgenoten
- Vluchtelingen zijn bekend met hun buurt

In zowel Eindhoven, Tilburg als Breda hebben 237 deelnemers verdeeld over 18 projecten elkaar ontmoet.

Project Bekend maakt Bemind

De komst van vluchtelingen in Nederland maakt veel los. Lang niet iedereen kent de feiten en weet wat het werkelijk betekent om vluchteling te zijn. Vluchten; het verlaten van je land van herkomst, het achterlaten van familieleden, loslaten van het vertrouwde, is geen gemakkelijke opgave.

Dit wil VluchtelingenWerk zichtbaar maken en zo het draagvlak voor vluchtelingen bevorderen. In het project 'Bekend maakt Bemind' wordt voorlichting gegeven en een ontmoeting georganiseerd op bijvoorbeeld scholen, bij bedrijven en bij sportverenigingen. Een vluchteling vertelt daarbij zijn persoonlijke verhaal. Een vrijwilliger ondersteunt hem/haar met feitelijke informatie over vluchten en vluchtelingen in Nederland. Ruimte voor dialoog is erg belangrijk bij dit project.

In onze regio zijn er in 2018 38 ontmoetingen geweest in het middenveld (met name volwassenen) en 155 ontmoetingen op scholen. Met een bereik van 5191 personen.

Project Bekend maakt Bemind

Cijfers per gemeente

Regio Zuid-Nederland

	Taakstelling gemeente	Gerealiseerde taakstelling	Maatschappelijke begeleidingstrajecten	Gezinshereniging (aantal gestarte trajecten)	Participatieverklaringstraject (aantal deelnemers)	Arbeidsparticipatie (aantal plaatsingen)	Spreekuur (aantal cliënten en aantal contactmomenten)	Overige activiteiten	Vrijwilligers
Regio Limburg									
Beek	23	14	14 Verlenging 10	1	7	1	Spreekuur 2 personen, 3 CM		8
Beek Draagvlakactiviteiten	- 26-10: Dag van de Diversiteit - 22-09: Multiculturele Dorpsdag Beek, bereik: 800 mensen								
Heerlen	122	104	104	13		42	Spreekuur integratie 40 personen, 118 CM, spreekuur juridisch 30 personen, 58 CM		94
Heerlen Draagvlakactiviteiten	- 09: De Salt Vrouwenactiviteit buurtcentrum, bereik: 60 vrouwen - Cliënten/vluchtelingen ingezet voor Cube tentoonstelling en informatieverstarring								
Horst aan de Maas	59	48	48	5		26	Juridisch spreekuur 19 personen, 19 CM		44
Horst aan de Maas Draagvlakactiviteiten	- Interview in magazine MagGezien (h.a.h. verspreiding in Horst a/d Maas en Venray)								
-Nuth (Kompas)	22	18	18	1		2	Spreekuur integratie 13 personen, 95 CM, spreekuur juridisch 6 personen, 21 CM		20
-Simpelveld (Kompas)	15	17	17 Verlenging 2	2		3	Spreekuur integratie 10 personen, 29 CM, spreekuur juridisch 6 personen, 12 CM		8
-Voerendaal (Kompas)	18	18	18 Verlenging 4	1		1	Spreekuur integratie 11 personen, 63 CM, spreekuur juridisch 5 personen, 6 CM		7
Kompas Draagvlakactiviteiten	- 06-05: 50 Vluchtelingenvrouwen, -kinderen en vrijwilligers Madurodam en Scheveningen - 17-07: 20 Vluchtelingenvrouwen en vrijwilligers; Vrouwengroep Focus: informatiemiddag over verschillende landen en culturen - 28-09: 20 Vluchtelingenvrouwen Mijn museum - 05-10: 15 infodag voor vluchtelingen Focus vrouwengroep - 05-11: Infodag vluchtelingenmannen - 24-11: 150 Vluchtelingenvrouwen, -kinderen en Nederlandse vrouwen Culturele dansfeest Nederlanders en vluchtelingen - 23-08: 30 Taalcafe valkenburg voorlichting - 23-11: 32 leerlingen- Maaseik-Belgie Gast les over vluchtelingen								
Leudal	50	47	47 Verlenging 21	3	90	7			20
Leudal Draagvlakactiviteiten	- Presentatie netwerkbijeenkomst van Leudalmaatjes - Presentatie Seniorenvereniging Baexem - Open dag bij het AZC in Baexem								
Maasgouw	34	29	29 Verlenging 8	6	12	4			32
Maastricht	171	139	139 Verlenging 31	30		20	Juridisch spreekuur 63 personen, 81 CM		85
Maastricht Draagvlakactiviteiten	- 24-01: Voorlichting politieke partij ihkv gemeenteraadsverkiezingen, bereik: 40 burgers - 22-08: Voorlichting KCEM, bereik: 5 mensen - 07-10: Voorlichting Zuyd hogeschool, bereik: 15 studenten prebachelor - 17-10: Voorlichting ZijActief Amby, bereik: circa 50 vrouwen - 26-10: Samen voor Maastricht bereik: tijdens bijeenkomst ca. 30 bedrijven en maatschappelijke organisaties - 25-11: Maatschappelijke beursvloer Maastricht in Heuvelland, bereik: ca. 100 bedrijven en maatschappelijke organisaties								
Nederweert	24	23	23	1			Spreekuur 15 personen, 30 CM		26
Nederweert Draagvlakactiviteiten	- 29-06: Plaatselijke braderie - 23-10: Voorlichting LKV (Limburgse Katholieke Vrouwenbond) in Nederweert								

	Taakstelling gemeente	Gerealiseerde taakstelling	Maatschappelijke begeleidingstrajecten	Gezinshereniging (aantal gestarte trajecten)	Participatieverklaringstraject (aantal deelnemers)	Arbeidsparticipatie (aantal plaatsingen)	Spreekuur (aantal cliënten en aantal contactmomenten)	Overige activiteiten	Vrijwilligers
Peel en Maas	61	7	7	7			Juridisch spreekuur 22 personen, 35 CM		17
-Eijsden-Margraten (Pentasz)	35	43	43 Verlenging 26	3		2	Spreekuur integratie 15 personen, spreekuur juridisch 31 personen, 55 CM		
-Gulpen-Witter (Pentasz)	21	21	21 Verlenging 4	1		2	Spreekuur integratie 26 personen, spreekuur juridisch 8 personen, 15 CM		51
-Meerssen (Pentasz)	28	10	10 Verlenging 12	2		7	Spreekuur integratie 15 personen, spreekuur juridisch 27 personen, 37 CM	9 taalcoaching	
-Vaals (Pentasz)	15	7	7 Verlenging 4			1	Juridisch spreekuur 1 persoon, 2 CM		
Pentasz gemeenten (locatie Heuvelland) Draagvlakactiviteiten	- 25-09: Interactieve bijeenkomst gemeente Eijsden-Margraten voor lokale burgers die in aanraking komen met statushouders, bereik: ca. 30 mensen								
Roermond	81	47	47	26		13	Spreekuur integratie 24 CM, spreekuur juridisch 17 personen, 96 CM		148
Roermond Draagvlakactiviteiten	- 04: Alleengaanden dagen gepresenteerd voor vrouwenverenigingen, bereik: 60 mensen - 05: Presentatie bij PSW, bereik: 40 mensen - 10: Presentatie Maximina Roermond, bereik: 10 mensen - 10-11: Film 3 Hours Filmhuis Roermond, bereik: ca. 100 mensen								
Sittard Geleen	130	99	99 Verlenging 65	14	90	45	Spreekuur 83 personen, 420 CM		96 samen met Stein
Sittard Geleen Draagvlakactiviteiten	- Voorlichting: Thuiszorg Zuyderland, bereik: 25 medewerkers - 22-09: WK der Culturen: Voetbalverenigingen, Welzijnswerk cq Organisaties, United World College, bereik: ca. 300 bezoekers - 26-10: Dag van de Diversiteit - 2018: Voorlichting basisscholen groep 7 en/of 8, 14 scholen Sittard Geleen en omgeving, bereik: 210 leerlingen								
Stein	35	26	26 Verlenging 9	6	10	10	Spreekuur 3 personen, 33 CM		96 samen met Stein
Stein Draagvlakactiviteiten	- 26-10: Dag van de Diversiteit - Presentatie gemeente Stein								
Valkenburg	24	20	20 Verlenging 17	1		1	Spreekuur integratie 17 personen, 85 CM, spreekuur juridisch 3 personen, 4 CM	8 Taalcoaching	16
Venlo	140	18	18 Verlenging 10	32		3	Spreekuur integratie 42 personen, 171 CM, spreekuur juridisch 129 personen, 244 CM		68
Venlo Draagvlakactiviteiten	- 11-10: Integratiediner Resto van Harte, bereik: 80 mensen, 03-11: Film 3 Hours Filmhuis Venlo, bereik: ca. 100 mensen, 12: Koppeling kerststal Uehlingsheide aan thema vluchten								
Landgraaf	53					2	Juridisch loket (Heerlen) 22 personen, 128 CM		
Brunssum	40					2			
Weert	70					2			
Schinnen	19					1			

	Taakstelling gemeente	Gerealiseerde taakstelling	Maatschappelijke begeleidingstrajecten	Gezinshereniging (aantal gestarte trajecten)	Participatieverklaringstraject (aantal deelnemers)	Arbeidsparticipatie (aantal plaatsingen)	Spreekuur (aantal cliënten en aantal contactmomenten)	Overige activiteiten	Vrijwilligers
Regio Brabant-Oost									
Bernheze	43	20	16	2	4		Spreekuur 100 personen, 250 CM	Taalcoaching 64	85
<i>Bernheze Draagvlakactiviteiten</i>	- Zwemproject - Grote gezamenlijk lunch								
Eindhoven	315	224	137, Verlenging 32, AMV 2, > 4 kinderen 15	63	229	13	Spreekuur Integratie 189 personen, 380 CM, Spreekuur Toelating 253 personen 903 CM, VIP 736 personen, 1156 CM	Taaleducatie 125 Groepsmodules 121	116
<i>Eindhoven Draagvlakactiviteiten</i>	-15-02: Gemeente Eindhoven, BMB bij sportverenigingen -22-03: Summa College BMB, 47 leerlingen -29-03: Stedelijk Lyceum BMB, 200 leerlingen -25-09: Helicon, 120 leerlingen -20-09: Liberation 040 festival, bereik: 200 mensen -15-11: Natlab Docu Insyriated BMB, 23 personen - Project Dichter bij Huis								
Landerd	22	13	4	1	8		Spreekuur 55 personen, 406 CM	9 taalcoaching	29
<i>Landerd Draagvlakactiviteiten</i>	- 03-05: Ondertekentmoment participatieverklaring, naast cliënten, gemeente en vrijwilligers waren er ongeveer 25 geïnteresseerden - 30-09: Multi Culti Dag voor inwoners Landerd en omstreken, bereik: ca. 400/500 mensen - 26-10: Voorstelling "De Weg" in samenwerking met Bibliotheek Schaijk, bereik: 85 mensen - 27-10: KBO 50+ Beurs, bereik: ca. 200 mensen - 08-11: Informatiebijeenkomst Spel aan Huis tijdens vrijwilligers overleg van Voorleesexpress, bereik: ca. 10 mensen - 26-11 t/m 03-12: Sinterklaasactie met Albert Heijn Schaijk, speelgoed specifiek voor locatie Landerd								
Meierijstad	111	100	46	15	144	4	Spreekuur integratie 81 personen, 238 CM, spreekuur juridisch 3 personen, 3 CM	22 taalcoaching	116
<i>Meierijstad Draagvlakactiviteiten</i>	- 05: Presentatie fotoproject Meierijstad, lokale fotografe heeft portretfoto's gemaakt van statushouders met het verhaal erbij - Presentatie over VluchtelingenWerk, promotie en informatie stand - Samenwerking met bibliotheek Veghel ontmoetingsavond in het kader van de Vredesweek, BmB voorlichting, bereik: 24 mensen - BmB voorlichting vrouwenennetwerk met thema Kerst en Vrede - 05: Expositie portretfoto's - 19-06: buurthuis Wijbosch, bereik: 12 mensen - Vrijwilligerswerving								
St.Michielsgestel	41	28	12	1	7		Spreekuur 25 personen, 70 CM		9
Oss	126	73	29	7			Spreekuur integratie 121 personen, 486 CM, spreekuur juridisch 35 personen, 47 CM	58 taalcoaching	84
<i>Oss Draagvlakactiviteiten</i>	- 14 basisscholen - 1 Hogeschool - 1 middenveld/woningbouwvereniging Mooiland								
Uden	59	43	29	9			Spreekuur integratie 65 personen, 285 CM, spreekuur juridisch 8 personen, 14 CM		74
<i>Uden Draagvlakactiviteiten</i>	- 06-03: Udens College, 2x HAVO 4, bereik: ca. 60 leerlingen per keer - 13-03: Udens College VWO 4, bereik: 60 leerlingen - 14-03: Udens College HAVO 4, bereik: 60 leerlingen - 20-06: Bibliotheek Uden, bereik: 40 mensen - 15-09: Kapelgemeenschap Uden, bereik: 45 mensen - 29-10: Basisschool de Zevenster Uden groep 7, bereik: 23 leerlingen - 21-11: Werkweek Pabo in Odiliapeel, bereik: 23 leerlingen								

Taakstelling gemeente	Gerealiseerde taakstelling	Maatschappelijke begeleidingstrajecten	Gezinshereniging (aantal gestarte trajecten)	Participatieverklaringstraject (aantal deelnemers)	Arbeidsparticipatie (aantal plaatsingen)	Spreekuur (aantal cliënten en aantal contactmomenten)	Overige activiteiten	Vrijwilligers	
Regio Brabant-Midden									
Alphen-Chaam	15	Verlenging 8			1	Spreekuur 24 personen, 110 CM		4	
Alphen-Chaam Draagvlakactiviteiten	- 04/05: 5 bijeenkomsten project Dichter bij Huis - 10: buurtbattle in Alphen								
Baarle-Nassau	10	Verlenging 2			1	Spreekuur 21 personen , 83 CM		3	
Baarle-Nassau Draagvlakactiviteiten	- 07-03: Vrouwendag in samenwerking met bibliotheek Theek5 - Zomer: 5 bijeenkomsten project Dichter bij Huis								
Bergeijk	26	32	20 (16+)	1	10	Spreekuur 36 personen, 226 CM		17	
Bergeijk Draagvlakactiviteiten	- 08-03: Internationale vrouwendag, ontmoetingsmiddag inloophuis - 23-09: Uitmarkt Bergeijk - 14-12: Kerstmarkt centrum Bergeijk								
Goirle	33				12				
Dongen	37	27	24 Verlenging 32		10	Spreekuur 19 personen, 45 CM		17	
Den Bosch	212	76	45, vanaf derde kind 5	21	27	5	Spreekuur integratie 267 personen, 940 CM, spreekuur juridisch 86 personen, 209 CM	32 taalcoaching, groepsbijeenkomsten 95	116
Den Bosch Draagvlakactiviteiten	- 4 x per jaar Werkconsulenten WXL voorlichting, bereik: 6-15 mensen per keer - 06-02: Belangenbehartiging en voorlichting gemeente, bereik: 9 externen per keer - 09-02/10-10: Netwerkoeverleg asielzoekers - 09-03: NL doet, bereik: 3 Bosschenaren en 4 cliënten - 10-04: Vrijwilligers-academie, bereik: 10-14 mensen - 05-05: Bevrijdingsfestival - 14-06: Sociale Wijkteam gemeente Den Bosch en Nexus Care, bereik: 5-6 mensen per keer - 15-06: Werkafspraken gemeente Den Bosch - 03-09: Gebedsgroep - 23-09: Burendag, bereik: 15 buurtbewoners/10 medewerkers VW en statushouders - 20-12: Overleg huisvesting vergunninghouder met gemeente, bereik: 6-8 mensen - Bossche sferen: 4 groepen van 9 bijeenkomsten statushouders en Bosschenaren								
Gilze en Rijen	37	29	18 Verlenging 5, vanaf derde kind 3	2	8	2	Spreekuur 7 personen, 8 CM		3
Haaren	20	23	10 Tweede jaar 20 (17+)	1			Spreekuur 64 personen, 379 CM	14 taalcoaching	27
Hilvarenbeek	22	14	8 Verlenging 7	3	10		Spreekuur 22 personen, 175 CM		9
Oisterwijk	37	31	18 (16+)	1	7		Spreekuur 37 personen, 316 CM		10
Oisterwijk Draagvlakactiviteiten	- 4 ontmoetingsfeesten - 25-10: Inspiratiedag, presentatie activiteiten op sociaal maatschappelijk vlak								
Heusden	61	47	32	8	18		Spreekuur 95 personen, 882 CM	7 taalcoaching	65
Heusden Draagvlakactiviteiten	- Na verhuizing locatie kennismaking statushouders en burelen - 03: Bezoek activiteit i.h.k.v. internationale vrouwendag - 06: Muzikaal event i.v.m. bedanken inzet vrijwilliger - 09: Zomerfeest voor cliënten en burelen - 09 t/m 11: Benaderen organisaties en instellingen i.v.m. financiële draagkracht - 10: Het boek "Thuis in de Abdij" uitgegeven dat gaat over vluchtelingen in onze gemeente, Uitreiking cheque Rabobank Clubkas Campagne - 12: Sinterklaasfeest, Uitreiking "Doener" aan vrijwilliger door gemeente, Project plaatselijke basisschool over migratie								

	Taakstelling gemeente	Gerealiseerde taakstelling	Maatschappelijke begeleidingstrajecten	Gezinshereniging (aantal gestarte trajecten)	Participatieverklaringstraject (aantal deelnemers)	Arbeidsparticipatie (aantal plaatsingen)	Spreekuur (aantal cliënten en aantal contactmomenten)	Overige activiteiten	Vrijwilligers
Loon op Zand	33				23		Juridisch loket, 4 personen, 40 CM		
Reusel-de Mierden	19	12	4 Verlenging 8	1	10		Spreekuur 31 personen, 148 CM		13
Reusel-de Mierden Draagvlakactiviteiten	- 06: Leilinde doe-dag basisschool - 28-06/ 01-11: Ambtenaren gemeente Reusel voorlichting met statushouder - 22-09: Burendag - 17-10: KBO Lage Mierde voorlichting met statushouder - 21-11: Oud ontmoet Nieuw ontmoetingsmiddag verzorgingstehuis RSKZ Bladel, bereik: 100 mensen - 20-12: Diverse maatschappelijke verenigingen Hooge Mierde voorlichting met statushouder - Diverse portretten van vrijwilligers en cliënten in plaatselijke krant								
Tilburg	297	125	65 (16+)	49		7	Spreekuur integratie 414 personen, 1000 CM, spreekuur juridisch 288 personen, 600 CM		103
Tilburg Draagvlakactiviteiten	- Reeshof bijeenkomst - Zuiderkwartier markt - Kerstmarkt - Meerdere netwerkbijeenkomsten - Project Dichter bij Huis								
Vught	37	28	19		1		Spreekuur 6 personen, 8 CM		3
Vught Draagvlakactiviteiten	- 27-04: Koningsdag, voorlichting en hapjes - 09: Buurtdag, activiteiten voor vluchtelingen georganiseerd door buurtcommissies - 28-09: Armoedeoverleg, lezing over vluchtelingen en armoede aan organisaties, bereik: 35 mensen - 25-10: Voorlichting gemeente Vught over de rol en inhoud van de coaching, bereik: 25 ambtenaren - Voorlichting aan medewerkers Welzijn Vught en coördinator taalcoaches Vught								
Waalwijk	66	45	22	9	93	1	Spreekuur 97 personen, 680 CM		52
Waalwijk Draagvlakactiviteiten	- 26-02: Voorlichting Bibliotheek Waalwijk - 20-06: Wereld Vluchtelingen Dag - 05-09: Project Electrolas, project om gemotiveerde Eritrese jongemannen aan scholing en baan te helpen - 20-09: Gastlessen voor 4de klassen VMBO bij Van Haestrechtcollege - 22-09/23-09: Bijeenkomst presentatie VW Sint Antinius Kerk, donatie van ruim 500 euro - 05-11: Infodag vluchtelingenmannen middag - Bijeenkomst met Loins Club Waalwijk								
Bommelerwaard (Zaltbommel en Maasdriel)	74	42	20 Eerste jaar 21 Tweede jaar 39	5	14		Spreekuur integratie 123 personen, 997 CM, spreekuur juridisch 26 personen, 102 CM	32 taalcoaching	98

Taakstelling gemeente	Gerealiseerde taakstelling	Maatschappelijke begeleidingstrajecten	Gezinshereniging (aantal gestarte trajecten)	Participatieverklaringstraject (aantal deelnemers)	Arbeidsparticipatie (aantal plaatsingen)	Spreekuur (aantal cliënten en aantal contactmomenten)	Overige activiteiten	Vrijwilligers
Regio Brabant-West								
- Aalburg (Altena)	19	16	6		4		5 taalcoaching	
- Werkendam (Altena)	38	32	16		17		12 taalcoaching	
- Woudrichem (Altena)	21	18	9		13		9 taalcoaching	
Altena	78	66	31	3	34	19	Spreekuur integratie 16 personen, 34 CM, spreekuur juridisch (Aalburg) 1 persoon, 2 CM	78
Altena Draagvlakactiviteiten	- 10-10: Voorlichting kerk in Babylonienbroek, bereik: 25 mensen - 27-11: Thema-avond Lionsclub Woudrichem, bereik: 30 mensen - 21-12: Kerstviering kinderen in Rijswijk, bereik: 85 mensen							
Bergen op Zoom	92	99	56 (16+)	1	71	4	Spreekuur integratie 36 personen, 55 CM, spreekuur juridisch 3 personen, 6 CM	52
Breda	253	96	70 (16+)	46	204	15	Spreekuur integratie 52 personen, 68 CM, spreekuur juridisch 71 personen, 142 CM	75
Breda Draagvlakactiviteiten	- Bootcamp - Samenwerking met de EU voor european skills en validation tools - Taalatelier en Taalvoorziening - Buddy to Buddy - Project Dichter bij Huis - Project Bekend maakt Bemind-7 voorlichtingen, bereik: 130 mensen							
Drimmelen	38	31	16	2	25		Spreekuur integratie 23 personen, 78 CM, spreekuur juridisch 2 personen, 2 CM	28
Drimmelen Draagvlakactiviteiten	- 07-04: Creatieve markt in het Witte Kerkje in Terheijden - 07-09: Ondertekening lokaal samenwerkingsconvenant Digi-Taal huis Drimmelen in Bibliotheek Theek 5 in Made - 11-10: Vrijwilligersevent gemeente Drimmelen in Dongemond - College te Made, bereik: 250 mensen							
Etten-Leur	61	50	30	5	43		Spreekuur integratie 49 personen, 259 CM, spreekuur juridisch 42 personen, 97 CM	27
Geertruidenberg	31	16	9	1			Spreekuur integratie 10 personen, 106 CM (spreekuur integratie 23 personen, 168 CM in Raamsdonksveer)	18
Geertruidenberg Draagvlakactiviteiten	- Opening nieuwe locatie - Bioscoopmiddag - Sinterklaasmiddag - Internationale vrouwendag							
Halderberge	42	11	8 (16+)		10		Spreekuur integratie 100 personen, 853 CM, spreekuur juridisch 3 personen, 8 CM	40
Moerdijk	52	19	10	5	28		Spreekuur integratie 2 personen, 2 CM, spreekuur juridisch 33 personen, 76 CM	26

	Taakstelling gemeente	Gerealiseerde taakstelling	Maatschappelijke begeleidingstrajecten	Gezinshereniging (aantal gestarte trajecten)	Participatieverklaringstraject (aantal deelnemers)	Arbeidsparticipatie (aantal plaatsingen)	Spreekuur (aantal cliënten en aantal contactmomenten)	Overige activiteiten	Vrijwilligers
Roosendaal	107	81	44	6	70		Spreekuur integratie 68 personen, 211 CM, spreekuur juridisch 1 persoon, 2 CM	23 taalcoaching, 13 AMV	58
Roosendaal Draagvlakactiviteiten	- Voetbal statushouders, in samenwerking met DVO'60 en Sport Service Noord Brabant, bereik: 16 statushouders - VNG impulstraject in samenwerking met de gemeente - Samenwerking Nobertus Gertrudis college project 'Bekend maakt Bemind'								
Steenbergen	34	29	12 (16+)		1		Spreekuur integratie 1 persoon, 1 CM		22
Steenbergen Draagvlakactiviteiten	- 02: Basisschool, bereik: 80 leerlingen - 04: Presentatie in kerk, bereik: ca 150 mensen - 06: Middelbare school presentatie, bereik: 50 leerlingen								

Centrale Opvang	Aantal vrijwilligers	Draagvlakactiviteiten
AC Den Bosch	28	
AZC Oisterwijk	9	- Presentatie VluchtelingenWerk Vrouwenvereniging Udenhout - Gift 1500 euro van EVZ Organisatie - 22-09: Open AZC dag
AZC Baexem	7	- 22-09: Open AZC dag
COL-POL Budel Cranendonck	12	- 22-09: Open AZC dag, bereik: ca. 300 mensen
AZC Echt	4	
POL/AZC/GL Gilze	18	- 22-09: Open AZC dag
AZC Weert	12	
AZC Heerlen	10	- 22-09: Open AZC dag
AZC Maastricht	5	- 22-09: Open AZC dag
Pre POL Sweikhuizen		
AZC Grave	11	
AZC Overloon	11	- 22-09: Open AZC dag, bereik: ca. 300 mensen

Bedrijfsbureau

Het bedrijfsbureau speelt een belangrijke rol in het zorgen voor continuïteit in de ondersteuning van de organisatie. Ook in 2018 heeft het bedrijfsbureau veel aandacht besteed aan het harmoniseren en herinrichten van processen. Het bedrijfsbureau is gevestigd op het hoofdkantoor in Eindhoven.

HRM

Een team van 8 medewerkers (6,5 fte) zorgt voor alle personeelszaken, salarisbetalingen en de administratie van vrijwilligers. Ook de planning en de administratie van training en opleidingen gebeurt door medewerkers van dit team.

Eind 2018 hadden wij 299 beroepskrachten in dienst. Dat is inclusief de inzet op 11 werkervaringsplaatsen (WEP). De m/v verhouding was 68 tegen 231. In 2018 zijn er 90 medewerkers gestart en 94 gestopt. Voor een belangrijk deel waren dat medewerkers met een tijdelijk dienstverband.

Eind 2018 was het aantal vrijwilligers 2687. 47,8% van onze vrijwilligers is 55 jaar of ouder. 69,4% is vrouw. In 2018 mochten wij 733 nieuwe vrijwilligers verwelkomen en hebben we er van 1107 weer afscheid genomen.

Eind 2018 werkten er 90 stagiaires bij ons. Door het jaar varieert het aantal door de startmomenten van semesters van opleidingen. In oktober 2018 waren er bij ons bijvoorbeeld 123 stagiaires actief.

Training en Opleiding (T&O)

Twee trainers (2 fte) zorgen voor de training en opleiding van alle onze medewerkers. Iedereen die voor VluchtelingenWerk actief is volgt de basiscursus. Daarnaast zijn er nog aparte trainingen o.a. voor taalcoaches. In 2018 zijn er 95 trainingen gegeven met in totaal 619 vrijwilligers. Daarnaast hebben 343 collega's één of meerdere trainingen gevolgd van het landelijk bureau. Dat is verdeeld in 198 vrijwilligers, 52 stagiaires en 93 beroepskrachten.

ICT

We maken gebruik van een landelijk ICT-netwerk maar voor de directe ondersteuning van gebruikers hebben we een eigen ICT-team dat bestaat uit een beroepskracht (0,67 fte) en een vrijwilliger. Het ICT-team is daarnaast belast met het functionele beheer van de systemen VVS en Odoo.

PSO Keurmerk

VluchtelingenWerk Zuid-Nederland is gecertificeerd met het PSO keurmerk. Met deze erkenning op de hoogst haalbare trede behoren we tot de koplopers op het gebied van sociaal ondernemen. We voldoen aan de hoogste eisen die PSO stelt ten aanzien van passend werk, integratie, functioneren, ontwikkeling en begeleiding.

Financiële Administratie (FA)

De Financiële Administratie bestaat uit een team van 9 medewerkers (6,5 fte). Zij zorgen voor alle werkzaamheden op het gebied van financiën zoals het boeken en betalen van inkoop-facturen, het maken van rapportages, het versturen van facturen naar gemeentes en DUO en alle werkzaamheden voor het maken van de jaarrekening.

Communicatie

Drie communicatieadviseurs (1,4 fte) zijn verantwoordelijk voor het initiëren, plannen en uitvoeren van de in- en externe communicatie-activiteiten ten behoeve van de verbetering van de regionale zichtbaarheid.

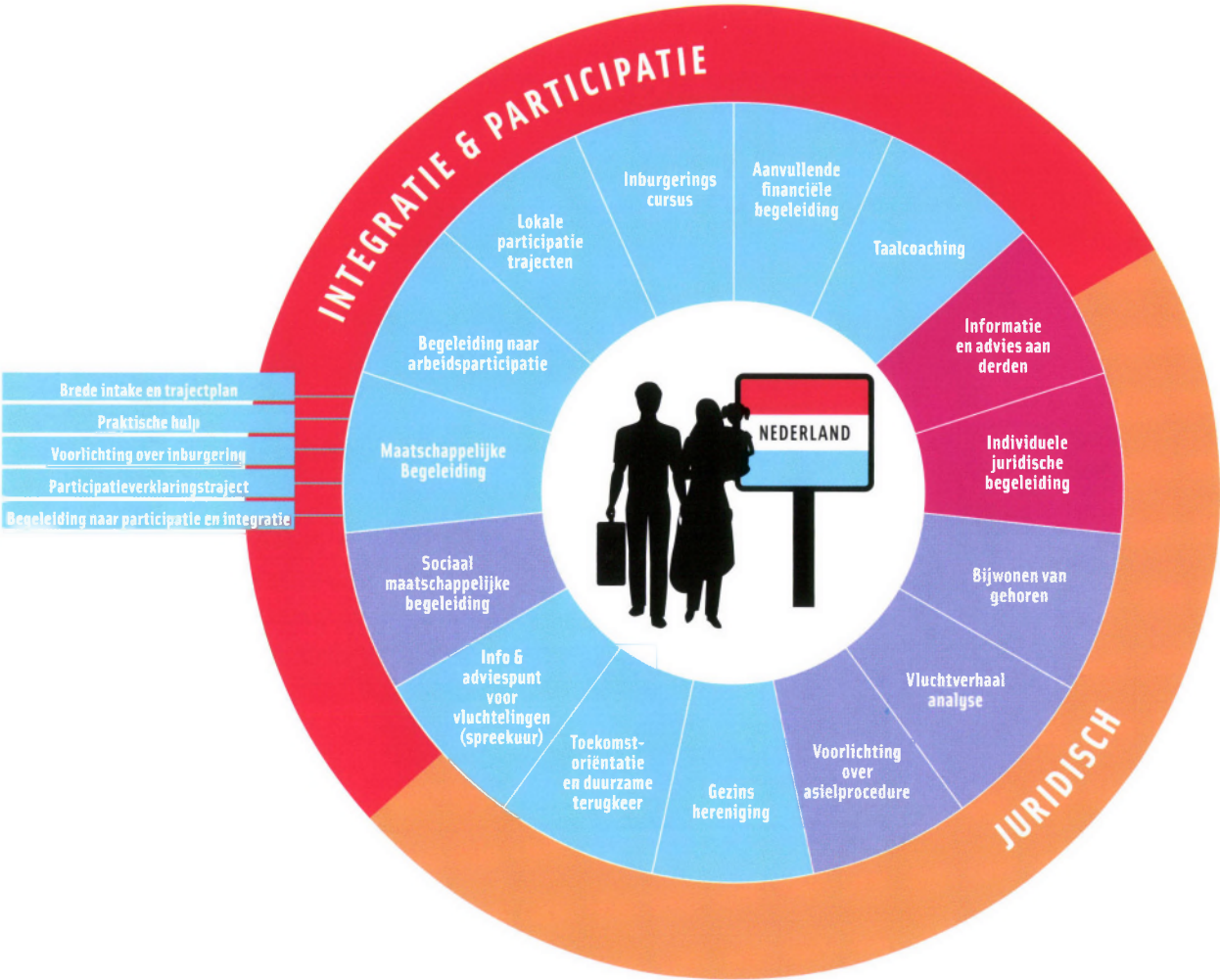
De website, Facebook en LinkedIn zijn belangrijke online kanalen om actuele zaken onder de aandacht te brengen. Facebook: 3005 volgers, LinkedIn: 2132 volgers.

Naast de realisatie van een nieuwe website voor VluchtelingenWerk is in juni 2018 de site voor vluchtelingen in 8 talen gelanceerd: www.forrefugees.nl

Beleid, kwaliteit en acquisitie

De beleidsmedewerkers richten zich in algemene zin op het voorbereiden van beleidsontwikkeling, kwaliteitsaudits, acquisitie, ondersteuning van het MT en voorbereiding van het jaarverslag.

Dienstverlening van VluchtelingenWerk Nederland

2018 in cijfers

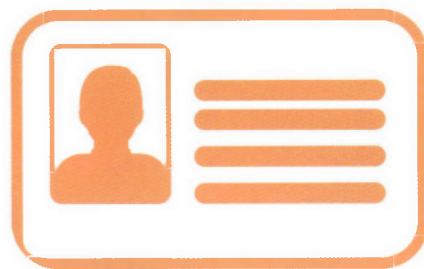
2217 vrijwilligers **90** stagiaires en **299** beroepskrachten

Werkzaam in **55** gemeenten

1652 Maatschappelijk begeleidingstrajecten

2351 statushouders begeleid bij huisvesting

423 trajecten
gezinshereniging gestart

1364 deelnemers
participatieverklaringstraject

4576 bezoekers tijdens
inloopspreekuren en **15240**
contactmomenten

269 plaatsingen
arbeidsparticipatie

Draagvlak

Betrokken bij **256** presentaties,
gastlessen en bijeenkomsten.

Inburgering

13 leslocaties
100 lesgroepen
1102 deelnemers
51 docenten